

В. І. Антофійчук

Мельничук Богдан Іванович

МЕЛЬНИЧУК Богдан Іванович (19. 02. 1937, с. Олешків Снятин. р-ну, нині Івано-Фр. обл.) – поет, літературознавець, публіцист, перекладач. Батько Я. Мельничук. Доктор філологічних наук (1997), професор (2001). Член НСПУ (1983). Літ. премії ім. Д. Загула (1994), ім. С. Воробкевича (1998), ім. Марка Черемшини (2000), ім. І. Бажанського (2012), ім. Ю. Федьковича (2014), ім. О. Кобилянської (2016). Закін. Чернів. університет (1959). Працював учителем, журналістом обл. г. «Радянська Буковина»; від 1962 – у Чернів. університеті: від 1983 – зав., від 2001 – професор кафедри укр. літ-ри. Як поет сформувався у студент. роки. Дебютував зб. віршів «Розквітай, мій краю!» (Чц., 1959), яка увиразнила доміанти його твор. манери – високу громадянськість і задушевний ліризм, що знайшли поглиблення у наступ. зб.: «Журавлиний міст» (Уж., 1981), «Олешківський меридіан» (Уж., 1989), «На ріках олешківських» (К., 2007). Загалом поезії М. відзначаються ідейно-темат. багатством, жанр., строф. і ритм. різноманітністю, О. Гончар назвав їх «чудовими». Дітям присвятив зб. «Люблю співати про Карпати» (К., 2011). Постійно звертається до сатир.-гуморист. жанрів, передусім епіграми й пародії. Про першу кн. цього жанру «Пегасові копита» (Чц., 2001) К. Фролова відгукнулася як про «подію серйозну і радісну», наступною була «Дума про кума» (Чц., 2017). Як публіцист М. проявив себе в сотнях газет. і журнал. статей та в кн. «Канадські зустрічі» (К., 1988), що з'явилася після його півріч. стажування у Саскачеван. університеті (Канада). Літературозн. і крит. доробок М. охоплює понад тисячу досліджень: висвітлення теорії та історії драм. поеми, проблеми істор. та худож. правди в укр. істор.-біограф. літературі, літ. процесу (і не лише укр.) на Буковині й прилеглих до неї тер. Галичини за останні понад два століття, життя і творчості Ю. Федьковича, І. Франка, С. Воробкевича, О. Кобилянської, Д. Загула, К. Ластівки, Остапа Вільшини, М. Івасюка, Р. Іваничука, Д. Павличка,

Р. Андріяшика, В. Бабляка, С. Будного, Віт. Колодія, В. Зубаря, О. Романця, І. Нагірняка та ін. М. – співукладач і співавтор 2-том. хрестоматії «Письменники Буковини» (1998, 2001, 2003), де йому належать 24 розділи-портрети; співукладач вид. «Юрій Федькович. Твори» у 5-ти т. (2004, 2009, 2010, 2011, 2014), автор передмов до 1-ї і 2-ї ч. 1-го і до 3-го т.; співукладач і автор передмови до перевид. «Осип Маковей. Життєпис Осипа Юрія Гординського-Федьковича» (2005); укладач і автор передмови до вид. «Остап Вільшина. Я – син вільного роду» (2006; усі – Чернівці). З його передмовами вийшли книжки сучас. буковин. авторів М. Бакая («Смерекова хата», Снятин, 1995), М. Івасюка («Турнір королівських блазнів», Чц., 1997), Л. Ковалець («Сторінками життя і творчості Юрія Федьковича», Чц., 2005), В. Михайловського («На зламі», Чц., 2010), С. Паращука («Зелень цілюща», Чц., 2000), покутян М. Попадюка («Різдво», Снятин, 1997; «Перевесло», Снятин, 2007), В. Близнюка («Зібранівка: погляд крізь роки», Чц., 2008) та ін. Дослідник життя і творчості поета-воїна К. Герасименка (зб. «Поезії» в серії «Бібліотека поета» – К., 1985; літ. портрет «Кость Герасименко» в кн. «Письменники Радянської України», вип. 9, К., 1979). Співукладач і автор передмови та приміток до кн. «Хотинська звитяга: тисячолітнє місто в народній творчості, художній літературі та мистецтві» (Чц., 2001). Співукладач і співавтор мемуар. вид. «Буковинський Златоуст Анатолій Добрянський» (2010), «Професор Василь Лесин. Наука добродійності» (2014; обидва – Київ). Окремі вид. М. остан. років – «Поріднений з Буковиною» (2007; про І. Франка), «Українська поетична шевченкіана» (2010), «“Найкраща в нації дочка” (Ольга Кобилянська у світлі художньої літератури)» (2015; усі – Чернівці). Скрупульозність М. у дослідженнях худож. шевченкіани відзначав І. Дзюба. Ця риса притаманна й ін. його літературозн. працям. Автор літ.-крит. нарису «Драматична поема як жанр» (1981), кн. «Випробування істиною: проблема історичної та художньої правди в українській історико-біографічній літературі (від початків до сьогодення)» (1996; обидва – Київ). Його твори перекладені їдиш, італ., польс., рос., румун. мовами. Як перекладач інтерпретував окремі поезії Г. Сковороди та О. Хиждеу (з рос.), 5 розділів кн. О. Афанасьєва-Чужбинського «Нариси Дністра», що стосуються Чернівеччини (опубл. у г. «Буковинське віче», 1991–92); переклав присвяч. Україні вірші О. Прокоф'єва, К. Сплюнова, С. Гудзенка, П. Градова, Л. Кондрашенка, В. Демченка, М. Палагути; поетів Рязанщини – О. Архипова, Л. Ваганової, В. Сафронова (зб. «Синьоока Рязань», Уж.; Москва, 1981); білорусів П. Бровки та Р. Бородуліна; сх.-роман. майстрів слова В. Александрі, М. Емінеску, В. Тулбуре, В. Левицького, Г. Вієру, М. Лютика, Г. Бостана; євр. поетів Е. Штейнбарга, А. Вергеліса.

Рекомендована література

1. Кашук Н. «Спасибі за гарну книгу» // Рад. Буковина. 1990, 30 груд.;
2. Мачківський М. У притулку грози (Над поетичними книгами Богдана Мельничука // Наук. вісн. Чернів. університету: Зб. наук. пр. на пошану проф. Богдана Мельничука з нагоди його 70-річчя. Вип. 394–398: Слов'ян. філологія. Чц., 2008;

3. Ковач І. Б. Мельничук: «Свій світ, свій тембр, своя інтонація» (Микола Ільницький) // Ковач І. «Сміються, плачуть солов'ї...»: Укр. поезія в портретах-просвітліннях. Т. 2. Бухарест, 2014;
4. Антофійчук В. «...І ціла книга не вмістила б усього» (Богданові Мельничуку – 80) // ЛУ. 2017, 23 лют.

Бібліографічний опис:

Мельничук Богдан Іванович / В. І. Антофійчук // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2018. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-66452>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).